

להסחפק שמה אין בכלל המשנה אלא שני קרנים ולא קרן אחת, וי"ע לשון החוס' חולין.

וגראה והראיה היא משום שביד זה השור ממש שור הראשון שממנו יולדו כל השורים כמפורש בחולין דף ס' וצ"ע דף ח' שהקריב שור שקרינו קודמין ופרסותיו כדלילוף מקרא משור פר מקרן מפריס שני בדברים, וכל השורים שילאו ממנו כרי יש להם שתי קרנים אלא דקדן אחת ושתי קרנים אין זה שני דבוא ממש אותו המין עליו שלכן כיון גם קרן אחד סימן שהוא מפריס פרסה ומעלה גרה כמו שתי קרנים, וגמלא לפ"ז שהראיה שהחשש היה עכור מזה שהיה לו קרן אחת שהוא ג"כ סימן שהיה לו סימני עכור הוא דוקא מהשור שהקריב אדם הראשון שנגרף בקרן אחד וכוא אותו השור עליו אפי' כל השורים שנעלו שיש להם שתי קרנים, אבל מקרש דיש לו רק קרן אחד ליכא ראייה כיון דגם דכן הוא לכל הקרשים גם לדורות, והחוס' בחולין כתבו דהיה יכול להביא ראיה גם מקרש וכוא לעעמייכו בפירושו בבה"א משור שהקריב אדם הראשון דכוא מכיון שנעכור אינו מי שהיה לו רק קרן אחד ונעממאות לא ראינו כוא ברה"א, שלכן גם מקרש היה יכול להוכיח מעטם זה, אבל אין זה ראיה ברורה דלא ראינו אינה ראיה כל כך, ובלא קבלה מסיני לא שייך לידע דאולי במדבריות במקומות הרחוקים משיבו איכא מין כזה וצ"ע, ומא שבהר"י הוא הגנון.

הערה סג

טעם במחלוקת דר"א ור"ע אם קיבול כנגד לפחול מועיל לטעול מחורת כנגד פרש"י לא ביהרע עממם וכן לא מפרשי המשנה וגם הרמב"ם בפירושו למשנה לא פי' טעם. ונראה דכוא משום כח דהון בכלים פכ"ה מ"ט דאין הכלים עולים מעוממאות אלא בשינוי מעשה, ובחוס' ב"ב דף י"ע בדי' וחיופוק כתבו דגם בלובלין צעין שינוי מעשה עיי"ש, ולכן פליגי במעשה הקיפול שלא נעשה שינוי צגוף כנגד ויכול להשתמש בו לנגד כמתחלה דיכול לפשע מקפול דר"א סיבר דאין זה נחשב מעשה וכוא דין מחשבה בעלמא שאף טעם בידיו כוא רק מעשה לגילוי מחשבה, ורע"ם דנחשב זה מעשה כיון שכשיראה להשתמש בה לנגד יאמרך לעשות מעשה לפשע מקפול ואף שלשון המשנה כוא ואין עולין מידי עוממאות אלא בשינוי מעשה מהשיב זה גם שינוי אף שחזר לבדייתו דסגי שינוי זה לסלק דין קבלת עוממא, דכא אף לקנין גזל איכא דבה צ"ע דף ס"ז הסובר דקני שינוי האחר לבדייתו

טובא דכא מדין היסח דעת שאסור בחפילין מק"ו מ"ץ כדלעיל צדק י"ב ומה"ץ שאין בו אלא הזכרה אחת אמר חורב וביד על מלחו חמיר שלא יסח דעתו ממנו חפילין שיש בהם הזכרות הרבה על אחת כמה וכמה, וכא השם שצ"ץ כוא גלוי והשמות שחפילין הם מכוסין ואות אחת השין שהוא גלוי ודאי אף שהוא מהשם אינו צדין שם כלל כמפורש בשבועות דף ל"ו דלוח אחת מהשם אינו צדין שם כלל דאף נמחק וי"ש של"ד לשם שלם הנכבד בצ"ץ ועיין בחוס' יומא דף ח', אלא ודאי דאף שהשמות הם מכוסות אסורים בהיסח דעת כמו כשכן בגלוי ולכן איכא ק"ו מלד ריבוי השמות שחפילין, וא"כ גם לעיין בהיסח לבי"ב יש להחשיבם כגלויין ויש לאסור מלד השמות עלמן שבהפרשות שזה איכא גם בשל יד וצ"ע.

עב"פ לשיעורם הוכרחו לדחוק צעטם המקשה בראשית, שהוא מסביר בעלמא שאם יש דין מכלכה לשחורות יש להקפיד על הבהרה יוחר, ולא הקשה מדין העור משום שליכא כ"ש, ודחה דעבורות מי גמירי שאין למדין מק"ו בכלכה, אבל ודאי כוא דחוק כיון שהיא משנה צחיר כדלעיל וצ"ע.

הערה סב

הא דפשיע בחשש שחור מדקאמר דקדן אחת היסח לו צמלחו וא"ר יכודר שור שהקריב אדם הראשון קרן אחת היסח לו צמלחו, לכאורה כח חסן כל שיש לו קרנים יש לו עלפים כנגד דף כ"א, ולריך לומר דכספק כי דלוי כלל אכא רק על שני קרנים ולא על קרן אחד, וא"כ ליכא שור ראייה גם מהשור שהקריב אדם הראשון שהיה לו רק קרן אחד, דכא הסימן שהיה כשר היה זה מחמת שהיה מעלה גרה ומפריס פרסה וסקין לא מעלה ולא מוריד לשורות בהמה וכוהי, רק שהמשנה אמר שהקריב כוא סימן שודאי יש לו עלפים וגם סימן דמעלה גרה, ואם קרן אחד אינו סימן לזה ליכא ראייה מהשור שהקריב אדם הראשון. ועיין חוס' חולין דף י"ע שהקשו זה אף כוסופו להוכיח שקדן אחת אינו סימן מדליכא גם חיה עכור דקדש שהוא בקרן אחת, וכן לכאורה אינה הוכחה דגם שני קרנים איכא בין צבהמה בין צחיה דקרנים הם רק סימן שיש לה סימני כשרות בהורח דמפריס פרסה ומעלה גרה והיא עכורה לאכילה שלכן אם נפשוטו היינו אומרים דהכלל שצמחני' נגד כוא אף על קרן אחת ליכא הוכחה ממש שקדן אחת איכא בין צבהמה בין צחיה, אלא מוכרחין לומר שגלא הוכחות היה שייך